

ANSÖKAN OM MEDEL TILL FORTSATT UTVECKLING AV STAD-SAMARBETET

STAD-samarbetet har som sin huvudsakliga målsättning att minska det s.k. krog- och nöjesrelaterade våldet genom att minska överservering till berusade och servering till underåriga i restaurang- och nattklubbsmiljö. De viktigaste komponenterna i detta arbete består av utbildning, tillsyn/sanktioner och samverkan mellan myndigheter och bransch. En vetenskaplig utvärdering av hela detta arbete avslutades för några år sedan med positiva resultat. Metoden har därefter etablerats och är sedan 2001 en permanent verksamhet i Stockholms stad.

Fr o m 2008 integreras, genom nytt avtal, Krogar mot Knark/narkotikaarbetet med Ansvarfull alkoholserving och Policyutbildning för krögare. Arbetet inom Stockholms stad leds av en ledningsgrupp med representanter från Stockholms läns landsting (STAD), Stockholms stad, Polismyndigheten i Stockholms län och Sveriges Hotell- och restaurangföretagare (SHR). En restaurangföretagare kommer att adjungeras till gruppen. Representanternas olika roller i det s.k. STAD-samarbetet specificeras i ett särskilt avtal. Utöver ledningsgruppen finns också en referensgrupp som kommer att ha en rådgivande karaktär. Ordförande för både lednings- och referensgruppen är Stockholms stads tillståndschef.

Verksamhet 2008 samt hösten 2009

Två personer är sedan januari 2008 anställda som alkohol- och narkotikasamordnare och en person är anställd som kursadministratör. Dessa tar STAD-sektionen arbetsgivaransvar för.

Förutom utvecklingsarbete ska samordnarna inom ovanstående områden vara kursledare vid 50-talet utbildningsdagar under 2008. Vidare ingår i uppgiften att ha kontakt med de föreläsare som anlitas för utbildningarna och stötta dessa bland annat genom feedback från kursutvärderingar. Samordnarna ska även samverka med samtliga parter inom STAD samarbetet.

Samordnarna bidrar även i arbetet med att följa upp och utveckla statistiken över krogrelaterade brott och har påbörjat ett arbete med att utveckla våldstatistik inom sjukvårdens akutmottagningar. Vidare pågår sammanställning av olika restauranguppgifter och vålddata till större datafiler i syfte att underlätta kommande forskningsuppgifter. I samordnarens arbete ingår även att sprida metoden till andra områden än de i innerstaden samt att särskilt betona vikten av ett effektivt tillsynsarbete.

En ny skådespelarstudie avseende vakternas vaksamhet när det gäller narkotika på våra krogar ska genomföras. En baslinjestudie genomfördes 2003 som påvisade att det var mycket lätt för narkotikapåverkade personer att komma in på krogen. När man 2004

genomförde en ny studie, efter att under ett år ha utbildat ordningsvakter inom Krogar mot Knark-projektet, så såg man en signifikant förbättring men fortfarande blev det stora flertalet skådespelare insläppta på krogen. Samordnarna ska under 2008 påbörja rekrytering av skådespelare.

Sedan januari 2008 har narkotikaarbetet (KmK) integrerats med Ansvarsfull alkoholserving, vilket innebär att KmK inte längre är ett projekt. Samordnarna ska vara en stödjande part till de krögare som vill vara en krog mot knark. Samordnarna kommer att arbeta mot krog nätverket på uppdrag av ledningsgruppen och bland annat vidareutveckla det egentillsynsdokument som finns idag så att det blir ett instrument som krögaren kan använda för att fortlöpande kunna kontrollera att man uppfyller de kriterier som gäller för en Krog mot Knark. Egentillsynsdokumentet kan även användas då nya krögare aktivt vill verka mot förekomsten av narkotika på krogen. Samordnarna kommer att besöka och informera om de kriterier som gäller för en KmK. Uppföljning av krogar som är med i nätverket kommer att ske regelbundet.

Utbildning i Ansvarsfull alkoholserving fortlöper som tidigare och kommer att genomföras ungefär två ggr/mån (förutom sommaren och december). Totalt omkring 16 gånger/år. Beräknat antal personer som kommer att genomgå utbildningen är omkring 800.

Narkotikautbildning kommer att ske som endags och/eller tvådagarsutbildning. Tvådagarsutbildningen riktar sig främst till ordningsvakter och endagsutbildningen till övrig personal på restaurangen. Även poliser som arbetar i yttre tjänst eller är krogansvariga kan genomgå utbildningen. Under 2008 kommer sex tvådagarsutbildningar att hållas samt minst fyra endagsutbildningar. Dessa sker i nära samarbete med Polismyndighetens Krogsektion. Beräknat antal personer som kommer att genomgå utbildningen är omkring 200. En kvällsutbildning för ordningsvakter planeras att genomföras till hösten 2008 för att ordningsvakter som arbetar dagtid. Ordningsvakter och krögare har framfört att det finns vissa svårigheter att delta i utbildning som är förlagd till dagtid. Utvärdering av att genomföra utbildningen kvällstid kommer därefter att ske.

Policyutbildning är planerad att genomföras vid fyra tillfällen. Nytt för 2008 är att deltagarna genomför utbildningen under tre halvdagar vid tre olika tillfällen. Det har framförts från ett antal krögare att de har svårigheter att vara borta två hela dagar från sitt arbete. En utvärdering av kursupplägget kommer att ske under året.

De allra flesta av de studentskivor som hålls på Stockholms krogar under april och maj anordnas av s.k. studentfestarrangörer. Dessa är länken mellan studenterna och krogarna. Senhösten 2007 kontaktade STADs samordnare en av de större studentfestarrangörerna som verkar i Stockholm. Detta resulterade i att STAD i januari 2008 genomförde en pilotutbildning gemensamt med polis, krögarrepresentant och festarrangör. Syftet var att minska berusning och våldsbrott i samband med vårens studentfester. Vid två tillfällen fick gymnasie studenter, i samband med att de hämtade ut sina biljetter, en sammanfattad utbildning i de lagar och regler som gäller vid besök på krogen. Pilotutbildningen kommer att följas upp för att se vilka eventuella förbättringar som behöver göras.

Antalet ungdomar som tar studenten kommer nu under ett antal år att bli allt fler, antalet studentfester sannolikt likaså. Minst 500 fester kommer att genomföras under våren 2008 med uppskattningsvis ca 200 ungdomar per fest. Det arbete/undersökningar som nu görs syftar ytterst till att minska det våld och skador som är relaterade till alkoholkonsumtion, framförallt intensivkonsumtion, på eller i anslutning till studentfester.

Arbetet som bedrivs, och som kommer att bedrivas genomförs på olika nivåer av olika aktörer i lokalsamhället. När det gäller polisens arbete, som går under benämningen ”Student-08”, har en del av det föreberedande arbetet syftat till att kartlägga hur många fester det rör sig om och på vilka krogar dessa fester kommer att hållas. Polisen inom de olika närpolisområdena i city har också inför festerna besökt alla berörda krogar och kommer också att svara för återkoppling till krogarna under festperioden: alla studentfester kommer att besökas av polisen. Varje krögare/arrangör skall också veta vilken polis de kan vända sig till vid behov.

Stockholms stad kommer också att intensifiera sitt tillsynsarbete under denna period på dessa restauranger när studentskivorna pågår. En granskning av de ekonomiska transaktionerna i samband med studentfesterna kommer också att genomföras av staden i samarbete med skatteverket.

Samarbete har även inletts med Södersjukhusets akutmottagning som under denna period av studentfester kommer att intervjua varje patient inom den aktuella åldersgruppen och ta reda på om de varit på studentfirande/fest, oberoende av vilka problem de söker akut sjukvård för.

En utvärdering sker under hösten för att mäta effekterna av aktörernas sammantagna insats för att förebygga problem på studentfester. Om utvärderingen, som sker i samverkan med polismyndigheten, påvisar positiva effekter dvs. mindre bråk och alkoholberusning, kommer en betydligt större satsning av liknade utbildningar förberedas under hösten och genomföras i januari – februari 2009.

Det arbete som STAD till dags dato har lagt ner på studentfester (unga vuxna) syftar främst till att få mer och bättre kunskaper kring ungdomarnas beteende och alkoholvanor vid dessa fester. Samordnarna ska under hösten 2008 påbörja arbetet med att ta fram en utbildning/information inför studentfesterna våren 2009.

Under senare delen av våren/försommaren 2008 planeras ytterligare en utbildning i Ansvarsfull alkoholserving. Denna riktar sig främst till krögare med sommarpersonal. Denna utbildning kommer därför att vara specialinriktad. Flertalet av de restauranganställda som arbetar under sommaren tillhör kategorin unga vuxna.

Ett arbete pågår med att framställa ett register över vilka restauranger i Stockholm som har utbildat sina anställda i Ansvarsfull alkoholserving. Detta görs för att se om det finns områden där restaurangerna inte har utbildat sin personal i lika hög utsträckning. Man ska också kunna se vilket år personerna genomgick utbildningen och när krögaren senast sände sin personal till sådan. Om det visar sig att det finns områden där det behövs en specialinriktad utbildning kommer sådan att tas fram. Diskussioner förs också om att eventuellt genomföra en påbyggnadsutbildning för uppdatering av gammal kunskap. Utbildningen Ansvarsfull alkoholserving startades 1997.

Utöver ovan nämnda aktiviteter pågår diskussioner och funderingar om nya aktiviteter och områden för samordnarna att engagera sig i, bland annat:

- Ett utökat samarbete med restaurangskolor på både gymnasie- och komvuxnivå för att undersöka möjligheterna att diplomera i ansvarsfull servering redan på den nivån i sin yrkeskarriär.
- Se på möjligheterna att ta fram en ”populärutgåva” för nya krögare med information om problemsituationer som ofta uppstår för krögare i branschen och inte minst lite tips om hur man kan förebygga eller hantera dessa.
- Samarbete med Folkhälsoinstitutet gällande studentfester. Detta är redan i full gång.
- Medverka, stödja och följa det nya samarbetsprojekt som inletts mellan Maria ungdom och polisens krogsektion vilket syftar till att finna en behandlingsmetod för den målgrupp som kallas ”partyknarkare”.

Ekonomi

Utbildningsverksamheten är självfinansierande via de deltagaravgifter som tas ut för de olika utbildningarna. Resten, som skall täcka en av de två samordnartjänsterna, finansieras på andra sätt, bl.a. genom att söka medel från Länsstyrelsen.

Sökt belopp

Stockholms stad ansöker om 390 000 kronor för projektets genomförande under perioden 2008-07-01 till 2009-06-30. Projektets övriga kostnader kommer att finansieras av de i samarbetet ingående parterna. Denna ansökan gäller under förutsättning att den godkänns av socialtjänstnämnden, vilket förväntas kunna ske vid sammanträdet i juni.

Parterna som står bakom ansökan vill betona att grundfinansieringen av STAD-samarbetet nu är långsiktigt löst genom det samarbetsavtal som upprättats för åren 2008-2010. Det som söks nu är extra utvecklingsmedel för att ytterligare förbättra en av de få bevisligen effektiva förebyggande metoderna.

Anders Häregård
Tillståndschef